UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor, Coordinatus, Seu Omnes ...

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

144. An vsus Missarum siccarum sit licitus? Et docetur, quod in Ecclesiis Regularium relinquere Missa cantatas diebus festiuis non est peccarum mortale. Et quæritur, an Episcopus in aliena Diœcesi ...

---

urn:nbn:de:hbz:466:1-76405

Visual Library

prà n.19. hanc ſententiam, me citato tenet Leander *de Sacram.tom.2.tract.8.diſput.6.q.15.* Vvigers *in 3.p. D.Thomæ q.83.dub.14.n.66.* Tannerus *tom.4.quæſt.10. dub.2.num.28.* Mercerus *de Sacram.q.83. art.3. propoſ.1.* qui omnes nominatim contra Sotum, & Sà merito inſurgunt.

4. Hanc etiam ſententiam præter Hinojoſam *in direct.tr.de pœnis verb.baptiſmus fol.321.* docet Martinus de San Ioſeph *in mon.confeſſ.tom.1.l.1.tract.14. de Euchar.n.6.* Baſſæus *in floribus verbo Miſſa v.n.1.* Tamburinus *opuſc.de ſacrificio Miſſæ lib.1.cap.4.§.1. num.2.* Cardinalis Lugo *de Euchar.diſp.20. num.48.* Machadus *tom.1.l.4. p.1.tract.11.docum.1.n.2.*

5. Et quidem ſi ad panem terreſtrem manducandum, ſunt domus & certa loca deputata 1.Cor.11. *Numquid non habetis domus ad manducandum, &c.* quanto magis decet, vt non vbique & quouis in loco, ſed in locis tantum Deo ſacratis ſacroſancta myſteria celebrentur, & panis ille diuinus comedatur, Præpoſitus *in 3.p.* D.Th.*q.83. art.3. dub.1.n.146.* & Amicus *in Cur.Theolog.tom.7. diſp.33.ſect.12.n.331. & 332.* vbi ſic ait, Sotus putat vix vnquam per celebrationem extra locum ad diuinum cultum deputatum peccari mortaliter, modo abſit contemptus. Quæ ſententia merito non probatur à Vaſq. *diſp.233. c.1. in fine,* eò quòd iura non niſi in neceſſitate concedant Miſſarum celebrationem extra loca Deo conſecrata, vt habetur *Canon.1. de conſecrat. diſt.1.* conſecrationem, inquit, Eccleſiarum, & Miſſarum celebritates non alibi, quam in ſacratis Domino locis abſque magna neceſſitate fieri debere, liquet omnibus. Vbi verbum, *Debere*, præceptum importat, quod cùm ſit in materia graui, obligat ad mortale. Ita Amicus.

Sup. hoc Verb. debere in tom.3. n.6. Ex Reſ. 129. §. Ad reſponſioné, curſim ad lin.5. & in tom.6. tr.1. ex doctrina Reſ.58. Signanter prope finem §.1. à verb. æquipollentia vero. & in to.7. tract.1. ex doctrina Reſol.106. §. Sed curſim & recitatiué ad lin.7. & latè, & melius in to.9. tr.7. ex doctrina Reſ. 110. paulo poſt initiũ, à verb. nam licet, & §. ſeq.

6. Et contra Sotum nominatim ex ipſomet ordine Patrum Prædicatorum inſurgit etiam Magiſter Marcus Serra *in 3.part.D.Thomæ q.83.art.3.* Dicendum eſt igitur, extra caſum neceſſitatis præceptum eſſe Eccleſiaſticum obligans ſub mortali, vt Miſſa tantum celebretur in Eccleſia conſecrata, aut benedicta ab Epiſcopo, vel in Oratorio ad diuinum cultum dedicato, & ab Ordinario deſignato.

7. Vnde caueant Sacerdotes ab opinione Soti, & Emanuelis Sà, non obſtante ea, quæ in eorum fauorem adducit Pater Lugo, *vbi ſupr.* & ideò non deferam aduerſus illos apponere hîc verba Patris Dicaſtilli *de Sacram.tom.1.tract.5.diſp.4.dub.6.num.85. & 86.* vbi ſic ait: Quapropter merito reijcitur ab aliis Sotus *in 4.diſt.13. quæſt.2. art.3.* qui dixit non opus eſſe magna neceſſitate, vt in hoc mortale peccatum excuſetur. Quæ doctrina (ne amplius dicam) falſiſſima eſt, nam *capite nullus*, id præcipitur ſub comminatione depoſitionis, *& cap.ſicut, de conſecrat, diſtinct.1.* expreſsè dicit Pontifex non licere extra Eccleſiam celebrare, niſi ſumma coëgerit neceſſitas.

8. Minus adhuc probabile eſt, quod ibidem aſſerit Sotus & cum eo Sà *verbo Miſſa, n.26.* ſcilicet non eſſe mortale etiam abſque neceſſitate dicere Miſſam extra Eccleſiam, & abſque vlla alia facultate, ſi abſit contemptus, & ſcandalum; quod ſanè abſurdum ſatis eſſe probat Suarius *diſput.81.ſect.3.* nam etiamſi ex deuotione quis celebret in ſua priuata domo, & ſecretè, peccat mortaliter, tranſgrediendo ſcilicet Eccleſiaſticum præceptum in re grauiſſima. Ita etiam contra Sotum Nauarrus *cap.25.n.32.* & alij Doctores communiter, inter quos Diana citandus cum multis. Hucvſque Dicaſtillus.

9. Heu quondam noſter, mortuus eſt enim dum hæc ſcribo, & quidem intra ſpatium vnius anni amiſi ex Societate IESV tres Sapientiſſimos, & amiciſſimos Viros Patrem Antonium Quintanadueñas, P. Franciſcum Lugo, & Patrem Ioannem de Dicaſtillo. Omnes eodem cogimur, omnium verſatur vrna, ſerius ocyus ſors exitura.

10. Nota tamen, quod præter peccatum mortale, nullam tamen pœnam ſuſpenſionis; vel interdicti ipſo iure incurrunt huius præcepti violatores, quicquid affirmet Sylueſt. *verb.Miſſa 1. q.3.§.5.* & Henriq.*l.9.c.27.moti ex c.Epiſcoporum, de priuil.in 6.* quia ibi non eſt ſermo de celebrantibus extra locum ſacrum, ſed de celebrantibus, vel celebrare facientibus in loco interdicto per cenſuras Eccleſiæ, quibus Eccleſiæ ingreſſus interdicitur. Sicuti bene notarunt Suar. *diſp.81.ſect.3.* non longè à principio, Ægid. *q.83.art.3.dub.1.* Pœna verò depoſitionis, quæ à Sylueſtro Papa *in dicto c.nullus Presbyter*, imponitur, non ipſo iure, ſed ferenda eſt, vt ex textu conſtat; & ita etiam docet Caſtrus Palaus *tom.4. tr.22. punct.8. num.3.*

RESOL. CXLIII.

An Sacerdos Miſſam nouam celebrans poſſit ſe in medio Altaris ad populum vertere, & oblationes ab ipſo ſponte factas accipere?

Et notatur quod tamen non debet circuire Eccleſiam. Ex part.2.tract.14.Reſ.50.

§.1. RESpondeo affirmatiuè, & ita declarauit Sacra Congregatio, vt notat Homobonus *de exam.Eccleſ. part.1.tract.4.cap.13.quæſt.117.* & Naldus *in ſumm.ver.Miſſa, num.19.* non debet tamen circuire Eccleſiam.

RESOL. CXLIV.

An vſus Miſſarum ſiccarum ſit licitus?

Et docetur, quod in Eccleſiis Regularium relinquere Miſſas ſolemnes diebus feſtiuis non eſt peccatum mortale.

Et quæritur, an Epiſcopus, in aliena Diœceſi poſſit celebrare Miſſam ſolemnem cum paramentis Pontificalibus? Ex part.11.tr.6. & Miſc.6.Reſ.23.

§.1. AFfirmatiuè reſpondet Mercerus *de Sacr. in 3.part. D.Thomæ, q.83.dub.2.in reſponſ. ad 3.argum.* vbi ſic ait: Reſpondetur Miſſas ſiccas eſſe illicitas. Ratio eſt, quia continet falſitatem. Primò in factis, dum Sacerdos veſtitus ſacris, accedit ad altare luminatibus incenſis, legit Introitum, Orationes, Epiſtolam, Euangelium, &c. vſque ad Canonem, & ſimulat ſe celebrare, nec tamen celebrat, quia non conſecrat. Secundò, in verbis eſt falſitas, quia legit Orationes promittentes ſacrificium; & tandem gratias agit, quaſi ſacrificaſſet, nec tamen ſacrificauit. Hinc abrogatæ ſunt per ſynodum Iprenſ. ſub Martino Rhythouio *tit.15.c.10.* & per ſecundam Cameracenſ.*tit.3.c.7.* quia continent irriſiones Dei, vt dixit Ioannes Eckius *art.21. ad lib. Annotationum oblatum Carolo V.* Dices, S.Dionyſius *Eccleſiaſticæ hierarch. cap.7.p.2.* dicit, Cathecumenis præſentibus fieri ſacrum ſolemne pro defuncto, Cathecumeni verò non poterant intereſſe ſacrificio: ergo Miſſa Cathecumenorum erat ſicca. Secundò Feria ſexta Paraſceues, Sacerdos ad Altare accedit ſacris veſtibus, & facit Miſſam imperfectam. Tertiò, Miſſas ſiccas approbant Guido de Monte Rocherij, *tract.4. Manipuli Curatorum, cap.7.item Sacerdotale Roman.& Mannalia quarundam Eccleſiarum.* Reſpondetur ad primum, S.Dionyſius non deſcribit Miſſam, etiamſi quidam

inter

interpretes ſic verterint, ſed Orationes pro Defunctis, quibus Cathecumeni poterant intereſſe, vt alij melius verterunt. Ad ſecundum Reſpondetur: In Paraſceue fit participatio Sacrificij pridie oblati, rectè proinde ad altare, vt ad Dei menſam, & à Sacerdote Sacris induto, vt conſummante Sacrificium. Ad tertium reſpondetur, Guidonis auctoritatem nullam eſſe, aliis omnibus diſſentientibus, vt neque Sacerdotalis Romanus, neque Manualium illorum, cùm à priuatis ſint compoſita, & non ſint approbata ab Epiſcopis. Hucvſque Mercerus; cui adde Syluium *in 3. part. quæſt. 83. art. 2. q. 2.* quem citat, & ſequitur Thomas Hurtado *in var. tom. 1. tract. 2. cap. 7. reſol. 28. à n. 312. & n. 316.* ſic ait: Ego vero dico, quod licet ex natura rei, aut ex lege non ſit illicita Miſſa hæc, & ſic permitti debeat in illis Eccleſiis vbi viget conſuetudo illam dicendi, dummodo non fiat ex ſuperſtitione aliqua; tamen in illis Prouinciis vbi non eſt conſuetudo quod Sacerdos ſacris veſtibus indutus. ſicut cum ſacrificium eſt celebraturus, ad Altare accedat, vt Miſſam ſiccam dicat, exiſtimo grauiter peccare, & ab Ordinario puniendum, quia rem conſuetam inducit contra morem Patriæ, & quæ poteſt eſſe anſa quod innocentes ſcandalizentur; ſacræ enim veſtes Sacerdotales ex Eccleſiæ inſtitutione ſolùm ordinatæ ſunt ad ſacrificium perficiendum, quo ceſſante illis vtendum non eſt in altari coram populo, niſi, vt dixi, conſuetudo inuexit. Et paulò poſt *n. 320.* ſubdit, quod vbi non eſt conſuetudo dicendi tales Miſſas ſiccas, nullatenus ſunt introducendæ, aut dicendæ: Vbi autem eſt conſuetudo, permitti poſſunt. Hæc enim facit, quod omnia iſta, in eo ſenſu ſimulato non accipiantur, & ſint potius fidelium ſolatia, quàm Dei, & Chriſti irriſiones.

2. Sed his non obſtantibus, non deſunt Auctores Miſſas ſiccas non damnantes; quos citat & ſequitur amiciſſimus & doctus P. Lezana *in ſumma to. 4. verb. Miſſa, n. 56.* vbi ſic ait: Quamuis dixerim ex communi ſententia non licere propter quamcumque neceſſitatem celebrare ſupra mare, ſeu flumen in naui; propter periculum effuſionis ſanguinis ex motu nauis, id tamen intelligitur loquendo de Miſſa communi, & ordinaria, quæ fit cum conſecratione Corporis, & Sanguinis Chriſti, non tamen de Miſſa, vulgò, *Sicca*, appellata, in qua Introitus, Epiſtola, Euangelium, & aliæ Orationes, conſecratione prætermiſſa, dicuntur, provt habetur in noſtro Cæremoniali *lib. 2. Rubrica* 55. & docent Henriquez *lib. 6. de Miſſa cap. 27. n. 3.* Fagundez *de primo Eccleſ. præcepto, lib. 3. cap. 10. n. 14.* ex Azorio *tom. 1. inſtit. mor. lib. 7. c. 7. q. 6.* Quomodò autem ea dici poſſit ſiue in mari, ſiue in terra, lege Henriq. *d. cap. 27.* & Portellum *in Reſponſion. p. 3. caſu* 26. Id quoque habetur loco relato ex noſtro Cæremoniali, vbi etiam in fine illius Rubricæ ſic dicitur: Hoc etiam modo ſicca coram infirmis dici poterit, ſi pro deuotione illam audire volunt, cùm Miſſa cum conſecratione in eorum domibus non celebrari ſinatur. Hucvſque P. Lezana. Sed ego, vt verum fatear ſententiæ P. Hurtado magis adhæreo, nempè, vſum Miſſarum ſiccarum non eſſe illicitum, vbi ſolitum eſt illas ſic dici; ſecus autem vbi talis conſuetudo non adeſſet.

Sup. hoc ſupra in fine Reſol. 83. à verſ. Notandum eſt. & in Reſol. 86. & 87.

3. Verùm hic obiter nota, dictum Hurtadum *vbi ſup. n. 304.* nominatim contra me docere, quod in Eccleſiis Regularium relinquere Miſſam cantatam diebus feſtiuis, ſit peccatum mortale. Sed Ego iterum quicquid ipſe aſſerat, non recedo à ſententia quam olim docui, & quam me citato tenet Pellizarius *in man. Regul. tom. 1. tract. 5. cap. 9. n. 30.* & me citato Petrus Creſcentius *in Præſid. Rom. lib. 3. n. 63.* & me citato Leander *de Sacram. tom. 2. tr. 8. diſp. 5. q. 11.* An relinquere Miſſam ſolemnem, aut maiorem in noſtris Conuentibus in dominicis, ac aliis feſtis, ſit peccatum mortale? Affirmaret Peregrinus, ſi quidem hoc ipſum affirmat loquendo de omiſſione Miſſæ ſolemnis in ſuis Eccleſiis, vt refert Diana. Sed longè probabilius, imò certiſſimè reſpondeo, non eſſe peccatum mortale, imò nec veniale, ſecluſo ſcandalo, aut alia circunſtantia. Quia, vt ait Gauantus *tom. 1. p. 5. tit. 11. n. 4.* Eccleſiæ Regulares tenentur ad Miſſam in Choro ex vi regulæ tantùm, & conſuetudinis, aut conſtitutionis interpretantis regulam: ſed nec Regula noſtra, nec Conſtitutiones, aut conſuetudo obligat nos ad peccatum, nec dum veniale, ſaltem in hac parte: Ergo. Ita Leander; quibus adde Peytinum *in priuileg. Minim. tom. 3. cap. 1. n. 20.* & Marcum Vidalem *in Arca Theolog. mor. tit. de Horis Canonicis, inſpect. 1. n. 34.* Vnde ex dictis patet reſponſio ad argumentum, quod contra me facit Hurtadus; nego enim adeſſe conſuetudinem obligatoriam ad culpam mortalem, vt Regulares dicant Miſſam ſolemnem ſingulis quoque diebus Dominicis in Choro, ſaltem in mea Religione, vt adeſt conſuetudo obligatoria ad mortale, quod Clerici profeſſi perſoluant extra Chorum Horas Canonicas.

4. Et tandem nota, dictum Hurtadum *vbi ſupra cap. 6. reſol. 22. n. 236.* nominatim contra me docere, quod Epiſcopus poſſit in aliena Diœceſi celebrare Miſſam ſolemnem cum Pontificiis paramentis. Sed Tu contra Hurtadum, ne deſeras negatiuam ſententiam tenere, quam præter Doctores à me alibi adductos tenet me citato Squillante *de priuil. Epiſc. p. 1. cap. 3. n. 4.* vbi teſtatur de praxi omnium Epiſcoporum. Idem etiam docet Sanchez *in Opuſc. to. 2. lib. 7. cap. 1. dub. 50. n. 2.* Baunius *in Theol. moral. tom. 2. tr. 8. q. 18.* Leſſius *in 3. p. D. Thom. c. 2. de ſuſpenſione, n. 7.* Et vide etiam P. Theſaurum in Praxi *part. 2. c. 4. n. 3.*

RESOL. CXLV.

An Sacerdos celebrans Miſſam cum voluntaria diſtractione peccet mortaliter?

Sed maior difficultas eſt, ſi Sacerdos cum voluntaria diſtractione recitat Canonem.

Et an Sacerdos Religioſus poſſit extra Conuentum Miſſas dicere, quas tenetur ſoluere ipſemet Conuentui, & poſteà in ipſo Conuentu reſarcire? Ex p. 11. tract. 7. & Miſc. 7. Reſ. 11.

§. 1. AFfirmatiuè reſpondent Doctores, aſſerentes in recitatione horarum eſſe neceſſariam internam attentionem. Sed negant Doctores, qui tale præceptum in recitandis horis Canonicis non agnoſcunt. Sed maior difficultas eſt, ſi Sacerdos cum voluntaria diſtractione recitaret Canonem. Nouiſſimè Pater Tamburinus *opuſc. de ſacr. Miſſ. lib. 2. cap. 3. n. 8. & 9.* aſſerit, quod diſtractus voluntariè, in iis Miſſæ partibus, quæ ad Canonem non pertinent, ſi eas ritè operetur (etiam cùm celebrat ex præcepto) non audeo dicere eum peccare mortaliter. Ratio eſt, quia eæ Miſſæ partes non excedunt rationem rationis ad Deum. Cùm igitur probabile ſit (vt modò vidimus) recitare orationes de præcepto cum voluntaria diſtractione non eſſe mortale, probabile etiam erit in caſu noſtro, quod ſi per notabile tempus voluntariè diſtractus eas Miſſæ partes, quæ Canonem continent, recitet, ſeu peragat, peccabit mortaliter, ſiue de feria, ſiue Miſſa celebretur de præcepto, ſiue de feria. Ratio, quæ me ad id mouet, eſt diſcrimen, quod intercedit inter Miſſæ ſacrificium, & cæteras orationes. Hæ enim ſunt meræ allocutiones ad Deum:

at

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN